

Sygn. akt I C 663/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 czerwca 2015 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodnicząca: Sędzia S.R. Agata Kłosińska

Protokolant: starszy sekretarz sądowy Milena Bartłomiejczyk

po rozpoznaniu w dniu 16 czerwca 2015 roku w Łodzi

na rozprawie

sprawy z powództwa M. A.

przeciwko Towarzystwu (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w W.

1. zasądza od Towarzystwa (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz M. A. tytułem zadośćuczynienia kwotę 2.200 zł (dwa tysiące dwieście złotych) z ustawowymi odsetkami od dnia 21 czerwca 2014 roku do dnia zapłaty;
2. oddala powództwo w pozostałej części;
3. zasądza od M. A. na rzecz Towarzystwa (...) i (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. kwotę 1.751 zł (tysiąc siedemset pięćdziesiąt jeden złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania;
4. nakazuje pobrać na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Łodzi-Widzewa w Łodzi
  - a) od M. A. z zasądzonych w punkcie 1 (pierwszym) roszczenia kwotę 200,69 zł (dwieście złotych sześćdziesiąt dziewięć groszy) tytułem zwrotu nieuiszczonych kosztów sądowych od oddalonej części powództwa,
  - b) Towarzystwa (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. kwotę 34,31 zł (trzydzieści cztery złote trzydzieści jeden groszy) tytułem zwrotu nieuiszczonych kosztów sądowych od uwzględnionej części powództwa.
5. nakazuje zwrócić Towarzystwu (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w W. kwotę 25 zł (dwadzieścia pięć złotych) tytułem niewykorzystanej części zaliczki uiszczonej w dniu 24 października 2014 roku i zaksięgowanej pod pozycją 2411 141518;

Sygn. akt I C 663/14

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 23 grudnia 2011 roku, skierowanym przeciwko Towarzystwu (...) Spółce Akcyjnej w W., powód M. A. wniósł o zasądzenie od pozwanego na swoją rzecz kwoty 15.000 złotych tytułem dalszego zadośćuczynienia wraz z ustawowymi odsetkami od 29 września 2013 roku do dnia zapłaty oraz orzeczenie o kosztach procesu.

W uzasadnieniu pozwu pełnomocnik powoda wskazał, że w dniu 28 września 2013 roku w Ł. doszło do kolizji drogowej w której został poszkodowany powód. Sprawca wypadku jest ubezpieczony w pozwanym towarzystwie ubezpieczeniowym. Powód

na skutek wypadku doznał obrażeń ciała w postaci urazu szyi i kręgosłupa. Ponadto doszło u niego do intensywnego krwawienia z nosa dzień po wypadku. Doznane urazy spowodowały u powoda znaczny uszczerbek na zdrowiu, z czego szczególnie uciążliwe były bóle pleców. Dodatkowo powód odczuwał obawę, co do powrotu do całkowitego zdrowia oraz przyszłości swej działalności gospodarczej.

/pozew, k. 2-3/

W odpowiedzi na pozew (...) Spółka Akcyjna w W. wniosła o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa prawnego według norm przepisanych. Pozwana zakwestionowała powództwo co do wysokości dochodzonych roszczeń. Wskazała, iż kwota 800 zł wypłacona w toku postępowania likwidacyjnego, w jej ocenie, w pełni rekompensuje szkodę powoda. Wskazała, iż zaproponowała powodowi ugodowe zakończenie sprawy poprzez wypłatę 1.200 zł na co powód nie wyraził zgody.

W ocenie pozwanej żądanie wypłaty dodatkowej kwoty zadośćuczynienia jest bezzasadne, gdyż powód nie udowodnił zakresu krzywdy uzasadniającego wyższe zadośćuczynienie – w szczególności trwałego uszczerbku na zdrowiu fizycznym

i psychicznym. Pozwana podniosła ponadto, iż roszczenie o odsetki jest zasadne ale nie od dnia następnego po dniu wypadku ale od dnia wyroku.

/odpowiedź na pozew k. 29 – 36/

W toku postępowania stanowisko stron nie uległo zmianie.

/protokół rozprawy, k. 136-140/

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 28 września 2013 roku M. A. była uczestnikiem kolizji drogowej, której sprawca - S. S. posiadał ubezpieczenie w zakresie odpowiedzialności cywilnej u pozwanej (...) Spółki Akcyjnej w W..

Na miejscu zdarzenia czynności przeprowadziła Policja.

/okoliczność bezsporna, notatka informacyjna o zdarzeniu drogowym, k. 8/

Następnego dnia po zdarzeniu powód udał się na pogotowie, gdzie rozpoznano u niego uraz nosa oraz kręgosłupa. Powodowi został założony miękki kołnierz ortopedyczny S.'a na okres 3 tygodni. Następnie został skierowany na leczenie specjalistyczne w poradni laryngologicznej z powodu nawracającego krwawienia z nosa oraz w poradni ortopedycznej z powodu urazu kręgosłupa szyjnego.

/informacja Wojewódzkiej (...) k. 9 – 10, skierowania, k. 11-12, zaświadczenie k. 13/

Po wypadku powód odczuwał dolegliwości bólowe w odcinku szyjnym i piersiowym kręgosłupa, którym początkowo towarzyszył również ból głowy i nosa.

Następnie ból kręgosłupa stopniowo zmniejszał się oraz występował okresowo. Był związany ze sztywnością szyi – szczególnie uciążliwy przy wstawaniu z łóżka, a także przy szybkim obracaniu głową. Dla złagodzenia bólu powód przyjmował (...) oraz (...), a także stosował maści.

/przesłuchanie powoda, k. 139/

Powód został skierowany do (...) na leczenie usprawniające. Powód rozpoczął prywatną rehabilitację w dniu 21 stycznia 2014 roku, którą kontynuował do 4 kwietnia 2014 roku.

/skierowanie k. 14, zaświadczenie o stanie zdrowia k. 16 – 17, wywiad k. 18, przesłuchanie powoda, k. 139/

Wypadek został zakwalifikowany przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych jako wypadek przy pracy.

/karta wypadku, k. 74 – 76/

W wyniku wypadku z dnia 28 września 2013 roku powód doznał urazu skrętnego kręgosłupa szyjnego. W ocenie ortopedy przedmiotowy wypadek nie spowodował

u M. A. trwałego ani długotrwałego uszczerbku na zdrowiu. Dolegliwości bólowe w znacznym rozmiarze utrzymywały się u powoda przez pierwszy miesiąc. Był to ból karku związany ze sztywnością, który występował przeważnie rano po wstaniu z łóżka. Następnie w okresie od 2 do 5 miesiąca po wypadku dolegliwości bólowe były umiarkowane. Umiarkowany charakter bólu nie wyłączał powoda z normalnego funkcjonowania i pracy zawodowej. Pojawiło się promieniowanie bólu karku do górnego odcinka piersiowego kręgosłupa. Z ortopedycznego punktu widzenia przypadek powoda nie był skomplikowany ani powikłany.

Powód nie utracił w wyniku wypadku zdolności do wykonywania pracy zawodowej, powróciła ona z chwilą zakończenia zwolnienia.

W chwili obecnej leczenie powoda zostało zakończone. Nie ma konieczności dalszej rehabilitacji. Aktualnie powód nie odczuwa dolegliwości bólowych zaś jego rokowania na przyszłość są dobre.

/opinia biegłego sądowego J. F., k. 116 – 117, ustna opinia uzupełniająca biegłego sądowego J. F., k. 137 – 138/

Powód przebywał na zwolnieniu lekarskim w okresie od 4 października 2013 roku do 3 kwietnia 2014 roku.

/zaświadczenie o wypłaconych zasiłkach k. 144, zeznania powoda, protokół k. 139-200/

Powód zgłosił szkodę pozwanemu w dniu 7 kwietnia 2014 roku. Postępowanie likwidacyjne prowadzone pod numerem sprawy (...)–01 zostało zakończone decyzją z dnia 25 kwietnia 2014 roku, w której przyznano M. A. zadośćuczynienie w kwocie 800 złotych.

/okoliczność bezsporna, decyzja, k. 84/

Pismem z dnia 13 czerwca 2014 r., doręczonym ubezpieczycielowi w dniu 20 czerwca 2014 r. powód wezwał pozwanego do zapłaty zadośćuczynienia w kwocie 15.000 zł w terminie 7 dni od daty doręczenia wezwania.

/wezwanie k. 19, potwierdzenie odbioru k. 20/

W tak ustalonym stanie faktycznym, Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo zostało uwzględnione w części.

W rozpoznawanej sprawie M. A. dochodził od (...) Spółki Akcyjnej w W. kwoty 15.000 złotych tytułem dalszego zadośćuczynienia, ponad wypłaconą w toku postępowania likwidacyjnego kwotę 800 złotych.

W sprawie bezspornym jest, że sprawca kolizji był ubezpieczony w zakresie odpowiedzialności cywilnej u pozwanego zakładu ubezpieczeń. Bezsporne były także okoliczności wypadku oraz rodzaj szkody i związek przyczynowy pomiędzy szkodą

a wypadkiem. Spór koncentrował się zatem wokół wysokości szkody niemajątkowej, a w konsekwencji wysokości zadośćuczynienia rekompensującego jej zakres.

Według art. 822 § 1 k.c. przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zakład ubezpieczeń zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, względem których odpowiedzialność ponosi ubezpieczający albo osoba, na rzecz której została zawarta umowa ubezpieczenia.

Również zgodnie treścią przepisu art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. z 2003 r. Nr 124, poz. 1152 z zm.) z ubezpieczenia OC przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierowca pojazdu mechanicznego są zobowiązani – na podstawie prawa – do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę. W tej sprawie odstawą odpowiedzialności sprawcy szkody był przepis art. 436 § 2 k.c.

W zakresie zadośćuczynienia, w toku postępowania likwidacyjnego pozwany przyznał powodowi kwotę 800 złotych. Powód żąda dalszych 15.000 złotych.

Art. 444 § 1 k.c. przewiduje m.in., że w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia naprawienie szkody obejmuje wszelkie wynikiłe z tego powodu koszty. Natomiast art. 445 § 1 k.c. pozwala w takich wypadkach na przyznanie poszkodowanemu odpowiedniej sumy tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę, czyli szkodę niemajątkową, wyrażającą się w doznanym bólu, cierpieniu, ujemnych doznaniach psychicznych.

Zgodnie z ugruntowanym w doktrynie i orzecznictwie poglądem zadośćuczynienie stanowi sposób naprawienia szkody niemajątkowej na osobie wyrażającej się krzywdą w postaci doznanych cierpień fizycznych i psychicznych. Inaczej niż przy odszkodowaniu, w przypadku zadośćuczynienia, ustawodawca nie wprowadza jasnych kryteriów ustalania jego wysokości. Wskazuje jedynie ogólnikowo, iż suma przyznana z tego tytułu winna być odpowiednia.

Przez "odpowiednią" sumę należy rozumieć kwotę pieniężną, której wysokość utrzymana jest w rozsądnych granicach odpowiadających aktualnym warunkom i przeciętnej stopie życiowej społeczeństwa oraz dostosowaną do okoliczności konkretnego wypadku. Zadośćuczynienie ma ułatwić przezwycięzenie ujemnych następstw wypadku, zaś jego wielkość zależeć będzie od oceny całokształtu okoliczności sprawy, przede wszystkim rozmiaru doznanych cierpień, ich intensywności, czy nieodwracalnego charakteru (tak między innymi Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 4 czerwca 1968 roku, I PR 175/68, OSNCP 1968, nr 2, poz.37; Sąd Najwyższy w uchwale pełnego składu Izby Cywilnej z dnia 8 grudnia 1973 roku, III CZP 37/73, OSNCP 1974, nr 9, poz.145; Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 12 września 2002 roku, IV CKN 1266/00, niepubl; Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 19 sierpnia 1980 roku, IV CR 238/80, OSNCP 1981, nr 5, poz.81; Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 30 stycznia 2004 roku, I CK 131/03, OSNC 2004 r, nr 4, poz.40). Od zobowiązanego poszkodowany winien otrzymać sumę pieniężną odpowiednią dla zatarcia lub złagodzenia poczucia krzywdy i odzyskania równowagi psychicznej. Z drugiej zaś strony zadośćuczynienie nie może stanowić represji majątkowej dla osoby odpowiedzialnej za szkodę.

W niniejszej sprawie przy ustalaniu wysokości zadośćuczynienia uwzględniono przede wszystkim rodzaj odniesionych obrażeń w postaci urazu kręgosłupa szyjnego oraz nosa. Powód nie był hospitalizowany ale w ramach leczenia zalecono noszenie miękkiego kołnierza ortopedycznego S.'a przez okres trzech tygodni Następnie powód pozostawał pod opieką poradni ortopedycznej i odbywał rehabilitację. W okresie 182 dni po wypadku powód przebywał na zwolnieniu lekarskim. W chwili obecnej leczenie zostało pomyślnie zakończone – powód nie odczuwa już skutków wypadku, nie musi odbywać rehabilitacji, zaś jego rokowania na przyszłość są dobre. Nie istnieje również ryzyko wystąpienia powikłań w przyszłości. Ponadto w ocenie biegłego sądowego J. F., z ortopedycznego punktu widzenia powód nie doznał trwałego ani długotrwałego uszczerbku na zdrowiu. Uznać więc należy, że doznany przez powoda uraz fizyczny był stosunkowo nieznaczny i skutek przeprowadzonego leczenia nie pozostawił po sobie żadnych trwałych konsekwencji. Sąd wziął pod uwagę również i tę okoliczność, iż powód odczuwał znaczne dolegliwości bólowe przez okres pierwszego miesiąca po wypadku, a następnie przez kolejne cztery miesiące dolegliwości te miały charakter umiarkowany,

w związku z czym musiał przyjmować leki przeciwbólowe oraz wspomagająco stosować maści. Sąd uwzględnił również charakter odczuwanego bólu a więc fakt, iż na początku w przeważającym zakresie dolegliwości bólowe miały one charakter stały a następnie powód odczuwał ból tylko w przypadku nagłej zmiany pozycji szyi.

Wskazać należy, iż jakkolwiek powód w uzasadnieniu pozwu podniósł, iż w związku z wypadkiem doznał negatywnych przeżyć psychicznych, gdyż odczuwał obawę co do powrotu do całkowitego zdrowia oraz co do przyszłości swej działalności gospodarczej, to jednak w żadnej mierze nie zdołał udowodnić przedmiotowej okoliczności.

Mając powyższe na uwadze Sąd uznał, iż zadośćuczynienie wypłacone powodowi nie zaspokoilo wszystkich roszczeń powstałych w związku z wypadkiem z dnia 28 września 2013 roku. Doznanej przez poszkodowanego krzywdy nigdy nie można wprost, według całkowicie obiektywnego i sprawdzalnego kryterium przeliczyć na wysokość zadośćuczynienia. Charakter szkody niemajątkowej decyduje, bowiem o jej niewymierności (wyrok SN z dnia 9 II 2000 r., III CKN 582/98, LEX 52776), a pojęcie „sumy odpowiedniej” użyte w art. 445 § 1 k.c. ma charakter niedookreślony (wyrok SN z dnia 28 IX 2001 r., III CKN 427/00, LEX 52766). Dlatego też w judykaturze wskazuje się, że oceniając wysokość przyjętej należnej sumy zadośćuczynienia sąd korzysta z daleko idącej swobody (wyrok SN z dnia 11 VII 2000 r., II CKN 1119/98, LEX 50884). Jednocześnie w judykaturze wskazuje się na potrzebę poszukiwania kryteriów obiektywnych i sprawdzalnych, choć przy uwzględnieniu indywidualnej sytuacji stron (wyrok SN z dnia 12 IX 2002 r., IV CKN 1266/00, LEX 80272). Kryterium pozwalającym na pewną obiektywizację rozmiaru doznanej szkody może być w niniejszej określony stopień uszczerbku na zdrowiu poszkodowanego, ale jego brak nie odbiera następstw wypadku charakteru szkody niemajątkowej. Ze względu na kompensacyjny charakter zadośćuczynienia, powinno ono uwzględnić także wszystkie zachodzące okoliczności, zwłaszcza takie jak nasilenie cierpień, wpływ zdarzenia na sytuację osobistą i rodzinną powódki.

Biorąc pod uwagę wskazane wyżej okoliczności, nie można jednak zapominać, że zadośćuczynienie powinno być umiarkowane i utrzymane w rozsądnych granicach, odpowiadających aktualnym warunkom i przeciętnej stopie życiowej społeczeństwa.

Ze względu na niewymierność szkody niemajątkowej, zadośćuczynienie nie może być traktowane na zasadzie ekwiwalentności, charakteryzującej odszkodowanie za szkodę majątkową. Zadośćuczynienie, bowiem – niezależnie od wysokości - nigdy nie będzie mogło naprawić krzywdy, a najwyżej ją złagodzić (orzeczenie SN z dnia 24 VI 1966 r. OSPiKA 1966, poz. 92, wyrok SN z dnia 12 IX 2002 r., IV CKN 1266/00, LEX 80272, wyrok SN z dnia 28 IX 2001 r., III CKN 427/00, LEX 52766).

Uwzględniając zarówno rodzaj i rozmiar doznanej przez powoda krzywdy, jak też dyrektywę przyznawania umiarkowanego zadośćuczynienia, Sąd doszedł do przekonania, że kwota dalszych 2.200 złotych, jest kwotą adekwatną do rozmiaru krzywdy. Przemawia za tym brak trwałości następstw, fakt, iż dolegliwości ograniczały się do następstw bólowych, które były najbardziej odczuwalne w pierwszym miesiącu od zdarzenia.

W konsekwencji Sąd zasądził w punkcie 1. wyroku kwotę 2.200 złotych tytułem zadośćuczynienia. W pozostałym zakresie powództwo zostało oddalone. Żądanie zadośćuczynienia ponad łączną kwotę 3.000 zł należy uznać za nieadekwatne do rozmiaru krzywdy.

Podstawę orzeczenia o odsetkach stanowi art. 481 § 1 k.c. w zw. z art. 455 k.c.

i art. 817 k.c. Zasadą prawa cywilnego jest, że dłużnik popada w opóźnienie, jeżeli nie spełnia świadczenia w terminie, w którym stało się ono wymagalne. Termin wymagalności świadczeń przysługujących poszkodowanemu od zakładu ubezpieczeń z tytułu obowiązkowego ubezpieczenia posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów określa, art. 817 § 1 k.c. Jest to termin 30 dni od dnia otrzymania przez zakład ubezpieczeń zawiadomienia o wypadku. Zawiadomienie ubezpieczyciela o wypadku rodzi po jego stronie obowiązek spełnienia świadczenia

w ustawowym terminie. Niespełnienie świadczenia w terminie powoduje po stronie dłużnika konsekwencje przewidziane w art. 481 § 1 k.c., zgodnie z którymi, jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek

za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była z góry oznaczona, należą się odsetki ustawowe (§ 2 art. 481 k.c.). W tej sprawie powód zgłosił szkodę w dniu 7 kwietnia 2014 roku. Powód otrzymała w toku postępowania likwidacyjnego kwotę 800 złotych. Nie zgłaszał żadnych dalszych roszczeń. Pierwsze wezwanie do zapłaty zostało zawarte piśmie z dnia

13 czerwca 2014 roku, którego odpis został doręczony stronie pozwanej w dniu 20 czerwca 2014 roku (karty 19-20). Od dnia następnego, Sąd uznał żądanie zapłaty odsetek ustawowych za uzasadnione.

O kosztach postępowania Sąd orzekł zgodnie z wyrażoną w art. 100 k.p.c. zasadą ich stosunkowego rozdzielenia. W niniejszej sprawie wartość przedmiotu sporu wynosiła 15.000 zł. Z powyższej kwoty na rzecz powoda od pozwanego została zasądzona kwota 2.200 złotych, stanowiąca 14,6 % wartości przedmiotu sporu. Zgodnie z zasadą stosunkowego rozdzielenia kosztów procesu strony powinny ponieść jego koszty w takim stopniu, w jakim przegrały sprawę, a zatem pozwany w 14,6 %, zaś powód w 85,4 %.

Do kosztów postępowania poniesionych przez powoda należy opłata sądowa od pozwu w kwocie 750 zł (k. 22), opłata skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł (k. 26), wynagrodzenie biegłego w kwocie 200 zł (k. 110) oraz wynagrodzenie pełnomocnika

w kwocie 2.400 zł (ustalone w oparciu o § 6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu, t.j. Dz.U. z 2013 r., poz. 461). Do kosztów postępowania poniesionych przez pozwanego należą: opłaty skarbowe od pełnomocnictw w kwocie 51 zł (k. 38, k. 134), wynagrodzenie biegłego w kwocie 175 zł (k. 111) oraz wynagrodzenie pełnomocnika w kwocie 2.400 zł (ustalone na podstawie § 6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu – t.j. Dz.U. z 2013 r., poz. 490). Łącznie koszty postępowania poniesione przez obie strony to 5.993 zł. Pozwany przegrał sprawę w 14,6% i wobec tego winien ponieść koszty postępowania w wysokości 875 zł (14,6% x 5.993 zł). Poniesione przez pozwanego koszty stanowią kwotę 2.626 zł, wobec czego zasadnym było zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kwoty 1.751 zł tytułem zwrotu kosztów procesu

Na podstawie art. 83 ust. 2 w zw. z art. 113 ust. 2 pkt 1) ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych – zwanej dalej u.k.s.c. - t.j. Dz.U. za 2010 r., Nr 90, poz. 594 ze zm.) oraz w zw. z art. 100 k.p.c. Sąd nakazał pobrać od powoda z zasądzzonego

w punkcie 1 sentencji wyroku roszczenia kwotę 200,69 zł oraz od pozwanego kwotę 34,31 zł tytułem zwrotu nieuiszczonych kosztów sądowych.

Na podstawie art. 84 ust. 2 w zw. z art. 80 ust. 1 u.k.s.c. Sąd nakazał zwrócić pozwanemu kwotę 25 zł tytułem niewykorzystanej zaliczki na poczet wynagrodzenia biegłego.

Mając powyższe na względzie, orzeczono jak w sentencji.